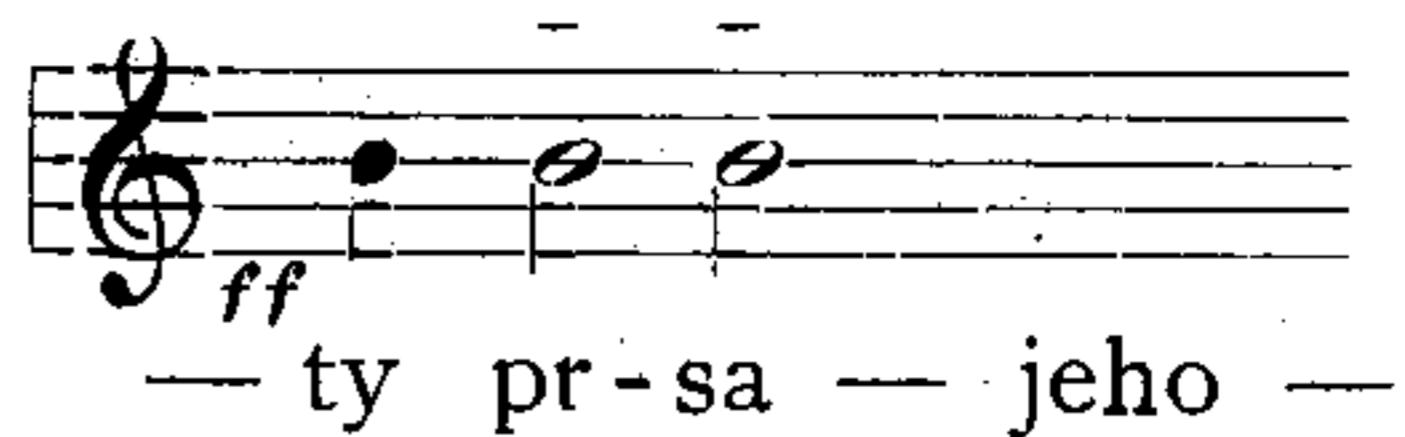

Otec, jemuž zavraždili syna, vykládá:

— ty pr - sa — jeho —

O-kna! O-kna! — křičí podomní sklenář.

Vy - vy - vy - samým rozčilením ze sebe horlivě vyráží muž.

Za-ho-díš ten ka-meň — hádající se kluk.

Obzvláště usilovná snaha po zřetelnosti t. j. po jasnosti barvy tonů, používá sploštělého rovného nápěvku. Netřeba dlouze objasňovati zakončující vlnu nápěvnou; když třeba ustatí v mluvě neb ve zpěvu a napjetí hlasívek tudiž okamžitě popouští, sklesne i vlna nápěvná. Vyšvětuje se tím nápěvné zakončení celé písničky i článků osamocených.

Nápěv lidové písničky jest měnlivý; kolísá při ustalování v intervallech podobného účinu.

Jestliže malé, průzračné, přehledné nápěvky velmi snadno se ustálí, tož při rozsáhlejších písničkách, které dědí se v lidu také poslechnutím, nemůže být a není vždy a u všech písniček tvrdé ustálenosti nápěvu.

Nápěv oživuje a přeměňuje se stále na méně význačných místech.

Tu prý se jinak píseň „zanáší“ a tu zas jinak.

Proto jest tolik variantů písničkových tak důležitých ve tříbení písniček.

Obzvláště písnička a zpěvy, jimž hude jen vítr orkestrovým průvodcem — se všemi těmi živými hlásky korun stromů a spleteného kříbí, osiřelých strnisk a šťavnatých trávníků — po těch rozsáhlých stráních, na nichž usedly si celé dědinky se vším plným životem svým, obzvláště tyto písničky, ku kterým neprosí se gajdošek, ani nevleče cymbál, aniž hudec jejich hlasů oplétává — tyto písničky přírody těžko se utvrzují do neměnlivých intervalů.

Píseň lidová jest jako krásná řeč závislá na místě, kde se zpívá, na času, kdy se zpívá, na ději a náladě, ze které se zpívá. Změní se v nápěvu a sčasovkách, když se tyto okolnosti změní.

Není mezi lidem zpěváků, kteří by písničky lidským srdcem a rozumem, zahrávali v nepravý čas. Proto mnohé písničky jen málo kdy do roka se ozvou.